

Здреник В. С.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Цісельський С. С.,
магістр кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний університет

АУДИТ І КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ: МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ

Сучасне нестабільне економічне середовище позначається на усіх сферах людської діяльності. Одночасно зростають вимоги до системи керування різних рівнів, її забезпечення, в тому числі кадрового та інформаційного. З практичної точки зору діяльність суб'єктів господарювання, безумовно, є основою економічного розвитку будь-якого суспільства. З цієї позиції актуалізується «питання широкого використання усіх наявних важелів впливу на якість і ...результативність, у тому числі з точки зору економічної вигоди» [2, с. 323].

Тож увага до питань посилення управлінської діяльності для забезпечення високої ефективності господарювання є першорядним завданням. Його виконання передбачає застосування усього арсеналу сучасного інструментарію, зокрема й такого важливого як аудит [3, с. 127]. Роль аудиту, скажімо, в корпоративному управлінні, як свідчить практика постійно зростає. Аудит є важливим інструментом контролю й управління діяльністю компанії [1, с. 46]. Він забезпечує прозорість і відповідність фінансової звітності міжнародним стандартам, що сприяє довірі інвесторів і інших зацікавлених сторін.

Цьому сприяють різні чинники, першим з яких, на нашу думку є Міжнародні стандарти аудиту (ISA), які розробляє Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC). Вони є основою для аудиторських практик у багатьох країнах світу. Впровадження цих стандартів підвищує якість аудиту і забезпечує однаковий підхід до оцінки ризиків і звітності. Другим, не менш важливим чинником, є аудиторська незалежність. Незалежність аудитора від клієнта є

ключовим аспектом міжнародної практики аудиту. Це гарантує об'єктивність та неупередженість у результатах перевірок, що сприяє підвищенню рівня довіри до аудиторських висновків. Окрім цього, в розвинених країнах існує чітка позиція щодо вибору підходу до аудиту з урахуванням специфіки суб'єктів господарювання, запитів управління та мети діяльності. До прикладу, слід звернути увагу на корпоративне управління. Міжнародні корпорації стикаються з різними моделями корпоративного управління. Наприклад, у США акцент робиться на максимізації вартості для акціонерів, тоді як у Європі велика увага приділяється інтересам широкого кола зацікавлених сторін. Саме такі важливі моменти визначають акценти аудиту та його спрямування.

Важливою рисою сучасного суспільства в тому числі світовому масштабі є зростання відповідальності перед людством загалом, а також перед працівниками зокрема. У зв'язку з цим є потреба звернути увагу на корпоративну соціальну відповідальність (КСВ) та її репрезентацію у завданнях аудиту. З цієї позиції останній також може охоплювати перевірку нефінансових звітів, пов'язаних із КСВ. Міжнародні компанії все частіше використовують нефінансову звітність для демонстрації своєї відповідальності перед суспільством і довкіллям.

Зважаючи на глобальність цієї проблеми потрібно звернути увагу на той факт, що окрім названої, в міжнародному аудиту існують і багато інших викликів. Зокрема, аудиторські фірми стикаються з труднощами через різні правові та економічні умови в різних країнах. Це вимагає глибокого розуміння місцевих законодавчих вимог і міжнародних стандартів для забезпечення ефективного аудиту. Відповідно, завданням яке вимагає адекватного вирішення є раціональна організація міжнародної узгоджувальної діяльності в даному напрямі. Для її поліпшення доцільно більш ретельно підходити до функціонування суб'єктних аудиторських одиниць, наявних і чинних у сучасних фірмах.

Зокрема, у багатьох країнах існують вимоги щодо створення аудиторських комітетів у радах директорів. Ці комітети забезпечують взаємодію між керівництвом, аудиторами і акціонерами для підвищення якості корпоративного

управління. Вони, на нашу думку, мають також працювати в напрямі міжнародної співпраці та брати участь у відповідних заходах і організаціях.

Більше того, для того, щоб аудиторська діяльність була дієвою в міжнародному масштабі, важливо розвивати умови та вимоги до міжнародних аудиторів і їх підготовку. Це завдання на часі через той факт, що транснаціональні корпорації потребують послуг аудиторів, які здатні працювати у різних юрисдикціях і забезпечувати єдність підходів до звітності й контролю в глобальному масштабі. Окрім цього, вони повинні володіти навиками активного використання сучасних технологій та інновацій в міжнародному аудиті. Застосування нових технологій, таких як штучний інтелект та аналіз великих даних, змінює підходи до аудиту, роблячи його більш ефективним і точним у міжнародних масштабах.

В цілому ж аудит і корпоративне управління в міжнародному контексті спрямовані на забезпечення прозорості, відповідності стандартам та підвищення довіри інвесторів і зацікавлених сторін. Міжнародні стандарти аудиту (ISA) та незалежність аудиторів гарантують об'єктивність фінансової звітності.

Література

1. Талмачова А. Впровадження внутрішнього аудиту в міжнародних представництвах судноплавних компаній: новаторський підхід. *Підприємництво та інновації*. 2024. №(30). С.46-53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.7>
2. Хорунжак Н. М. Проблеми й перспективи розвитку системи внутрішнього контролю та аудиту в бюджетній сфері. *Бізнес Інформ*. 2014. № 5. С. 322–326
3. Cosserat G.W., Rodda N. *Modern Auditing*. Wiley, New York, NY, U.S.A., 2017. 752 p.